

2023-04-07

KANCELARIA
SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ
Warszawa
ul. Wiejska 6/8

PETYCJA

Treść dokumentu

Działając w interesie publicznym na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach składam petycję wnosząc o:

- zmianę art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach poprzez wprowadzenie możliwości składania petycji przez "każdego" a w szczególności przez podmioty, które są na dzień dzisiejszy uprawnione do składania petycji.

Proponuję podjęcie powyższej zmiany poprzez uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o petycjach o treści:

"Art. 1. W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870 z późn. zm.) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie: "Petycja może być złożona przez każdego, w szczególności przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej „podmiotem wnoszącym petycję”, do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej."

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia."

UZASADNIENIE

Ustawa o petycjach przewiduje składanie petycji wyłącznie przez podmioty posiadające zdolność prawną. W Polsce funkcjonuje jednak wiele różnych podmiotów, które nie posiadają zdolności prawnej. Takimi ciałami są na przykład młodzieżowe rady gminy (powoływane na podstawie art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). O ile młodzieżowe rady gminy mają jednolite umocowanie we wspomnianym przepisie, inne ciała takie jak młodzieżowe rady powiatu, lub tzw. młodzieżowe sejmiki województwa są powoływane na podstawie różnych przepisów. Są również inne organizacje, które z różnych przyczyn nie posiadają zdolności prawnej więc nie mieszczą się w granicach podmiotów uprawnionych do składania petycji w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach. Niektóre organy rozpatrujące

petycje mogą mieć zatem uzasadnione wątpliwości, czy taka petycja - nadesłana przez np. młodzieżową radę miejską - jest petycją. Nawet jeśli pismo takie nie będzie się nazywało petycją a np. apelem to i tak pojawiają się wątpliwości czy można takie pismo zakwalifikować jako petycję. Te same wątpliwości organy mają w stosunku do petycji składanych przez osoby małoletnie. W skrajnych przypadkach kończy się to pozostawieniem petycji bez rozpoznania.

Pozostawienie petycji bez rozpoznania z powodu złożenia jej przez podmiot niewymieniony w art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach jest działaniem nielegalnym, gdyż prawo składania petycji, skarg i wniosków jest zagwarantowane "każdemu" przez art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sposób załatwienia petycji niestety nie podlega zaskarżeniu dlatego nie można próbować stosować tej argumentacji w administracyjnym toku kontroli instancyjnej. Uwzględnienie żądania niniejszej petycji zatem spowoduje doprowadzenie do zgodności ustawy z Konstytucją. Co więcej, ustawa o dostępie do informacji publicznej mówi o prawie "każdego" do dostępu do informacji publicznej, pomimo że art. 61 Konstytucji mówi w tym przypadku tylko o obywatelu. W przypadku petycji art. 63 Konstytucji wyraźnie gwarantuje takie prawo "każdemu", zaś to ustawa zawęża krąg tych podmiotów, co jest sprzeczne z Konstytucją.

Za zasadnością uwzględnienia przedstawianej propozycji przemawiają także takie względy jak:

- Zwiększenie partycypacji społecznej: Zmiana ustawy o petycjach w taki sposób, że petycję może złożyć każdy, a nie tylko określone podmioty, pozwoli na zwiększenie uczestnictwa społeczeństwa w procesie legislacyjnym. Otwarcie możliwości składania petycji na każdą osobę, bez względu na jej status prawny czy organizacyjny, pozwoli na większy udział obywateli w wyrażaniu swoich opinii i interesów, co jest fundamentem demokracji. To ważne, aby każdy miał prawo do wyrażania swojego zdania i składania petycji jako formy uczestnictwa w procesie decyzyjnym.

- Demokratyzacja procesu petycji: Obecne sformułowanie ustawy o petycjach, które ogranicza możliwość składania petycji do określonych podmiotów, może stwarzać bariery dla wielu osób lub organizacji, które chciałyby zgłosić swoje postulaty czy obawy. Otwarcie możliwości składania petycji na każdy podmiot, niezależnie od jego statusu prawnego, pozwoli na demokratyzację procesu składania petycji, eliminując bariery i zapewniając równy dostęp do tego narzędzia obywatelom i organizacjom.

- Rozszerzenie ochrony praw obywatelskich: Wprowadzenie zmiany do ustawy o petycjach, które umożliwi składanie petycji przez każdego, będzie stanowić krok w kierunku

rozszerzenia ochrony praw obywatelskich. Zapewni to większą elastyczność w wyrażaniu opinii czy zgłaszaniu problemów społecznych, niezależnie od formy organizacyjnej czy statusu prawnego podmiotu. To ważne, aby każdy obywatel miał równe prawo do korzystania z narzędzi demokratycznych, takich jak petycje, w celu wyrażenia swojego zdania i dążenia do ochrony swoich praw.

- Zwiększenie otwartości i pluralizmu: Umożliwienie składania petycji przez każdego podmiotu, a nie tylko określone kategorie podmiotów, pozwoli na zwiększenie otwartości i pluralizmu w procesie petycyjnym. Dzięki temu różnorodne grupy społeczne, organizacje pozarządowe, inicjatywy obywatelskie czy mniejsze podmioty będą miały równe szanse na wyrażenie swoich opinii i prezentację swoich postulatów. To z kolei pozwoli na bardziej kompleksowe uwzględnienie różnorodności społecznej.

Biorąc to wszystko pod uwagę, niniejsza petycja jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.